

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII

DLA KLAS V- VIII

Przedmiotowy system oceniania z geografii opracowany w oparciu o:

1. Obowiązującą podstawę programową.
2. Aktualne Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania.
2. Statut Szkoły, a w tym zasady WSO (Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania).
3. Program nauczania geografii wydawnictwa Nowa Era.

I. FORMY BIEŻĄCEGO SPRAWDZANIA POSTĘPÓW UCZNIĄ

	Forma	Zakres treści	Częstotliwość	Zasady
1. Prace pisemne w klasie	sprawdziany pisemne (trwające 30 min lub dłużej)	• jeden dział lub połowa obszernego działu	minimum dwa w półroczu	• zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem • adnotacja w dzienniku lekcyjnym • w miarę możliwości poprzedzone lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających
	kartkówki (trwające do 20 min)	• zagadnienia z ostatniego tematu lekcji lub z dwóch ostatnich tematów	• minimum jedna w półroczu	• bez zapowiedzi
2. Prace domowe	pisemne	• materiał nauczania z bieżącej lekcji lub przygotowanie materiału dotyczącego nowego tematu	minimum dwie w półroczu	• ocenie może podlegać wybiórczo kilka prac
	w innej formie	• prace badawcze, np.: prowadzenie doświadczeń, obserwacji, wykonywanie modeli • prace dodatkowe, np.: wykonywanie plakatów, planszy, prezentacji multimedialnych, pomocy dydaktycznych.		
3. Odpowiedzi ustne		• dana partia materiału	minimum jedna w półroczu	• bez zapowiedzi
4. Praca na lekcji (indywidualna lub zespołowa)		• bieżący materiał nauczania	minimum dwie oceny w półroczu	• ocenie podlegają: aktywność, zaangażowanie, umiejętność pracy samodzielnej, kreatywność oraz praca w grupie

Dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych stosuje się wskazania poradni psychologiczno-pedagogicznej.

1. Uczniowie mogą być oceniani:

- w sali lekcyjnej,
- podczas zajęć w terenie,
- za prace długoterminowe,
- za działania na rzecz szkoły i środowiska związane tematycznie z przedmiotem,
- za osiągnięcia w konkursach związanych tematycznie z przedmiotem,
- uczestnicząc w projektach edukacyjnych.

2. Obszary aktywności podlegające ocenianiu:

- czytanie map różnej treści,
- wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych, geograficznych, społecznych i gospodarczych,
- umiejętność posługiwania się przyrządami oraz modelami geograficznymi,
- umiejętność dokonywania planowych oraz systematycznych obserwacji,
- umiejętność odczytywania i wykorzystania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej (dane statystyczne, wykresy, diagramy, ryciny),
- umiejętność dokonywania obliczeń (odległości, różnica wysokości, średnie temperatur, amplitudy, spadek temperatury z wysokością, różnice czasowe),
- umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną,
- wartościowanie działalności człowieka w środowisku przyrodniczym,
- wkład w pracę i przygotowanie do lekcji,
- aktywność na lekcji (udział w dyskusjach: argumentowanie, przekonywanie),
- formy aktywności dodatkowej.

II. POZOSTAŁE USTALENIA DOTYCZĄCE SPOSOBÓW BIEŻĄCEGO SPRAWDZANIA POSTĘPÓW UCZNIĄ.

1. Sprawdziany pisemne/ sprawdziany testowe:

- Sprawdziany pisemne są obowiązkowe.
- Uczeń, który nie zgłosił się na sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych, musi przystąpić do niego w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły.
- Jeżeli nieobecność na sprawdzianie jest nieusprawiedliwiona, uczeń przystępuje do niego na pierwszej lekcji, na którą przyszedł.

- Każdy uczeń na własną prośbę ma prawo pisać sprawdzian poprawkowy (formę oraz termin ustala z nauczycielem).

- Do dziennika wpisana jest ocena poprawkowa, nawet jeśli jest niższa od poprzedniej.

2. Kartkówki

Nieobecność ucznia na kartkówce nie zobowiązuje go do zaliczania danej partii materiału.

3. Odpowiedzi ustne

- Przy wystawieniu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną.

- Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do odpowiedzi ustnej bez usprawiedliwienia jeden raz lub dwa w półroczu.

- W przypadkach losowych, na prośbę rodzica, może być nieprzygotowany po raz kolejny.

O powyższym fakcie uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela na początku lekcji.

4. Prace domowe

Uczeń ma prawo nie wykonać w półroczu jednej pracy, ale musi ją uzupełnić na następną lekcję. Prace domowe wykonywane są samodzielnie, rzetelnie i wyczerpująco.

5. Praca na lekcji

Uczeń może otrzymać za aktywność ocenę celującą, jeżeli samodzielnie zaprojektuje i przeprowadzi doświadczenie oraz sformułuje wnioski.

III. SPOSÓB OCENIANIA SPRAWDZIANÓW/ KARTKÓWEK:

100% celujący (6)

99–90% bardzo dobry (5)

89–75% dobry (4)

74–50% dostateczny (3)

49–31% dopuszczający (2)

30% niedostateczny (1)

1. Skala ocen:

- Zgodnie z WSO stosuje się skalę ocen od 1 do 6.
- W celu dokładniejszego pokazania jakości pracy ucznia oraz nagrodzenie prawidłowej aktywności na lekcji dopuszcza się przy ocenach częściowych lub osobno w rubryce „Aktywność” plusy(+) i minusy(-).
- Znak plus (+) otrzymany trzykrotnie za aktywność równy jest ocenie bardzo dobrej (5).
- Trzy minusy (-) w rubryce „Aktywność” równa jest ocenie niedostatecznej. Jednocześnie nie jest to ocena wiedzy czy umiejętności lecz jedynie informacja o pilności ucznia.

2. Waga form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- sprawdzian/ test z działu - 3
- kartkówka – 2
- prezentacja indywidualna wybranego zagadnienia – 2
- odpowiedź ustna – 2
- aktywność na lekcji – 1
- zadanie domowe 1-2
- finał olimpiady konkursu przedmiotowego – 4
- projekt badawczy - 4

IV. SPRAWDZENIE I OCENIANIE SUMUJĄCE POSTĘPY UCZNIĄ.

- Każda ocena z pracy pisemnej jest uzasadniona przyznaną punktacją zgodną z WSO.
- Każda ocena za odpowiedź ustną jest uzasadniona na forum klasy, ze wskazaniem poprawnie opanowanych obszarów i umiejętności oraz tych, które wymagają ćwiczeń.
- Każda ocena jest także opatrzona ustną informacją, co uczeń zrobił źle, i co należy poprawić.
- Uczeń otrzymuje za swoje osiągnięcia w danym roku szkolnym oceny: śródroczną i roczną. Wystawia je nauczyciel na podstawie wagi ocen cząstkowych ze wszystkich form aktywności ucznia.

V. TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ OCENY NIŻ PRZEWIDYWANA.

Nauczyciel może podnieść o jeden stopień ocenę roczną uczniowi, który jest:

- zawsze przygotowany do lekcji,
- uzyskuje wysokie oceny ze sprawdzianów i testów wiadomości,
- wyróżnia się sumiennością, aktywnością na lekcjach,
- wykazuje inicjatywę w pracach dodatkowych,
- posiada szeroką wiedzę z przedmiotu i potrafi ją zastosować w praktyce,
- bierze udział w konkursach geograficznych lub akcjach na rzecz środowiska przyrodniczego.

VI. WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA PRZEZ UCZNIĄ POSZCZEGÓLNYCH OCEN:

Celujący (6)

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który w pełni i wyczerpująco opanował wymagania wpisane w podstawie programowej. Doskonale rozumie i stosuje terminologię geograficzną. Wykazuje samodzielność i kreatywność w rozwiązywaniu problemów o wysokim stopniu trudności, których potwierdzeniem mogą być osiągnięcia w konkursach, zawodach pozaszkolnych i innych. Uzyskał oceny celujące ze sprawdzianów/ testów wiadomości.

Bardzo dobry (5)

Uczeń swobodnie posługuje się i rozumie terminologię geograficzną. Stopień bardzo dobry oznacza opanowanie wiedzy i umiejętności na górnej granicy wymagań, biegłość w wykonywaniu zadań, również nietypowych, zastosowanie umiejętności w sytuacjach nowych.

Dobry (4)

Uczeń prawidłowo stosuje i rozumie terminologię geograficzną. Wykazuje dobrą znajomość pojęć i prawidłowości przyrodniczo-geograficznych. Stopień dobry oznacza poziom wiadomości i umiejętności, który umożliwia sprawne, samodzielne posługiwanie się nabytą wiedzą i umiejętnościami przy rozwiązywaniu zadań typowych.

Dostateczny (3)

Uczeń zna podstawową terminologię geograficzną. Samodzielnie rozwiązuje zadania geograficzne. Niekiedy może mieć problemy ze zrozumieniem i wykonaniem poszczególnych zadań. Stopień dostateczny oznacza opanowanie podstawowego zakresu wiedzy i umiejętności, rozwiązywania zadań typowych.

Dopuszczający (2)

Uczeń opanował w niewielkim stopniu wiadomości i umiejętności objęte podstawą programową z geografii, wykazuje braki w wiadomościach. Zadania i proste problemy z przedmiotu wykonuje z pomocą nauczyciela. Ocena dopuszczająca oznacza opanowanie koniecznego zakresu wiedzy umożliwiającej realizowanie treści w klasie programowo wyższej.

Niedostateczny (1)

Uczeń wykazuje wyraźne braki w wiadomościach i umiejętnościach. Nie radzi sobie samodzielnie i nie podejmuje próby nawet z pomocą nauczyciela. Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności objętych podstawą programową z geografii. Stopień niedostateczny oznacza poziom wiadomości i umiejętności uniemożliwiających uczenie się w klasie programowo wyższej.

Uczeń, który w wyniku klasyfikacji śródrocznej otrzymał ocenę niedostateczną zobowiązany jest do zaliczenia materiału w formie, zakresie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Uczeń, który nie dopełni tego obowiązku, otrzymuje ocenę niedostateczną za niezaliczony zakres materiału.

VII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. We wszystkich kwestiach nie ujętych w PSO z przedmiotu geografia obowiązują przepisy Statutu.
2. We wszystkich kwestiach nie ujętych w PSO i Statucie decyzję podejmuje nauczyciel po zasięgnięciu opinii dyrektora i Rady Pedagogicznej oraz zainteresowanych uczniów.

Opracowała : Agnieszka Rej-Kułakowska